

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 10-04-36784 רווה נ' מדינת ישראל ואח'

12/8/013

בס"ד

בפני כב' השופט מנחם (מריו) קליין

עפרה רווה

תובעת

נגד

מדינת ישראל

נתבעת

פסק דין

1

2

רקע

3 מונחת לפניי תביעתה של גב' עפרה רווה ילידת 1942, (להלן: "התובעת") בגין נזקים שנגרמו
4 לה ביום 29.4.03 עת שירדה במדרגות בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, הממוקם ברחוב
5 ויצמן 1, תל אביב-יפו, כשלפתע לטענתה הגיעה בריצה מאבטח בשם ניר גבע (להלן: "מר גבע
6 או "המאבטח") יחד עם קבוצת מאבטחים, ותוך כדי ריצה הפיל את התובעת (להלן:
7 "התאונה") וגרם לה לנזקי גוף ונפש.

8 מדינת ישראל (להלן: "הנתבעת") הינה המעבידה של המאבטח.
9 התובעת לא צרפה לתביעתה חוות דעת רפואית מטעמה, המצביעה על כי נותרו לה נכויות
10 כלשהן כתוצאה מהאירוע.

11 בתיק התקיימו שני דיוני הוכחות, כאשר ביום 7.1.13 העידה התובעת עצמה, וביום 14.3.13
12 העיד מר גבע.

13 הצדדים סיכמו את טענותיהם בכתב, כאשר התובעת הגישה את סיכומיה ביום 20.5.13, ואילו
14 הנתבעת הגישה את סיכומיה ביום 30.6.13, סיכומי תשובה מטעם התובעת הוגשו ביום
15 17.7.13.

16

17

טענות הצדדים

18

19 התובעת טענה כי ביום התאונה ירדה במדרגות בית משפט המחוזי בת"א, מהמזכירות לכיוון
20 אולם הכניסה, ובמהלך הליכתה הגיעה בריצה מר גבע יחד עם מאבטחים נוספים, ותוך כדי
21 הריצה מר גבע הפיל אותה והמשיך לרוץ. לטענתה, מעוצמת ההתנגשות ספגה חבטה עזה
22 בכתפה השמאלית, נפלה אחורה על גבה ונחבלה בגבה ובאגן שלה. לטענת התובעת, אף אחד

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 10-04-36784 רווה נ' מדינת ישראל ואח'

12/8/013

בס"ד

1 מהמאבטחים לא עצר לבדוק מה שלומה ואף לא התייחסו אליה, והיא צעקה עבורם "תראו
2 מה עשיתם" והם צרחו לעברה "אידיוטית" ונעלמו.
3 התובעת טענה כי היא פנתה לחדר הביטחון ע"מ להגיש תלונה בהתאם, ולשם הגיע מר גבע,
4 שסירב להזדהות בפניה, אך היא הצליחה לקרוא את שמו על התג, תוך שהוא מזלזל בה, מקלל
5 אותה ואף מאיים עליה.
6 לאחר מכן, התובעת פנתה לקצין ביטחון להתלונן על האירוע, היא לא מצאה אוזן קשבת, והוא
7 מילא את פיו מים.
8 לאחר מכן פנתה התובעת לחדר המיון בבית חולים "איכילוב" כאשר היא חשה סחרחורת
9 וכאבים בכל הגוף ובמיוחד בראש. במיון נעשו בדיקות, לרבות צילומי רנטגן, והתובעת
10 שוחררה לביתה עם הפניה למעקב טיפול רפואי במסגרת קופת חולים.
11 התובעת קיבלה טיפול במסגרת קופ"ח באותה לילה ולמחרת היא פנתה למשטרה והגישה
12 תלונה על האירוע. משטרת ישראל החליטה לגנוז את התלונה.
13 התביעה המקורית כללה גם תביעה אישית נגד המאבטח כנתבע נוסף, אך ביום 7.1.13 מחקתי
14 את התביעה נגד המאבטח. לעניין ההוצאות קבעתי שהעניין ידון בסוף ההליך.
15 ב"כ הנתבעת המלומד טען כי דין התביעה להידחות מחמת שיהוי. האירוע הנטען התרחש ביום
16 29.4.2003, והתובעת הגישה תביעתה רק ביום 27.4.10, דהיינו יומיים לפי תום תקופת
17 התיישנות, וזאת על אף שהיה ביכולתה להגיש את התביעה בהרבה שנים לפני כן.
18
19 עוד טען ב"כ הנתבעת כי עדותה של התובעת אינה עקבית והיא רווית סתירות וכי המדובר
20 בעדות יחידה של בעלת דין, שלא הצליחה להרים את הנטל המוטל על כתפיה ולא הצליחה
21 לשכנע כי התקיימו יסודות עוולת הרשלנות ועוולת התקיפה.
22 באשר לנזק, טען ב"כ הנתבעת כי התובעת לא המציאה חוות דעת רפואית באשר לטענתה כי
23 נגרם לה נזקי גוף, ומשכך, מנועה היא מהעלאת טענה כלשהי להוכחת עניין שברפואה.
24 זאת ועוד, הנתבעת לא המציאה מסמכים אשר תומכים בסכומים בהם נוקבת, או מחזקים
25 את טענותיה.
26

דין והכרעה

טענת השיהוי

30 טענת שיהוי המועלית כנגד תובענה אזרחית בטרם חלפה תקופת התיישנות היא טענה
31 מורכבת. מעצם טיבה היא מבקשת להתערב ולשנות תקופת התיישנות שנקבעה בדין על דרך
32 קיצורה, והיא עשויה לפגוע בציפייתו של התובע לכלכל צעדיו לפי טעמו במסגרת תקופת

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 10-04-36784 רווה נ' מדינת ישראל ואח'

12/8/013

בס"ד

1 התיישנות המוכרת בחוק. קבלת טענה זו מונעת את הגישה של בעל-דין לערכאות מעבר למה
2 שהציבו כללי ההתיישנות, והיא יוצרת מחסום נוסף לזכות הגישה לערכאות, המוכרת כזכות
3 יסוד בעלת חשיבות מיוחדת במדרג זכויות האדם (ר' ע"א 99/6805 תלמוד תורה הכללי
4 והישיבה הגדולה עץ חיים בירושלים נ' הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, ירושלים פ"ד נו
5 433 (5), עמוד 433-434; 445 ד – ה; להלן: "עניין תלמוד תורה").

6 קבלת טענת השיהוי בתוך תקופת ההתיישנות עלולה להמריץ תובע להגיש את תביעתו
7 לערכאות ולהרתיעו מחיפוש אחר פתרונות חלופיים למחלוקת מחוץ לערכאות המשפט.
8 מבחינה זו היא עשויה לעמוד בסתירה לאינטרס הציבורי, המבקש לקדם פנייה לנתיבים
9 חלופיים לפתרון סכסוכים. קבלת טענת השיהוי משפיעה על זכויותיהם הדיוניות של הצדדים
10 למחלוקת וחוסמת את דרכם להוכיח את זכותם לסעד משפטי על פגיעה בזכויותיהם, ובכלל
11 זה פגיעה בזכויות יסוד מהותיות. נוכח ההשלכות הנובעות מקבלת טענת השיהוי התנאים
12 לקבלתה הם מטבע הדברים מחמירים, ונסיבות החלתה נדירות.

13 ההכרעה בשאלת השיהוי בעניין דנן תיגזר מנסיבות המקרה ובמבחנים המחמירים שהציבה
14 הפסיקה:

15 **"שיהוי בתוך תקופת ההתיישנות נוצר מקום שיש בהשתהות בפנייה לבית-**
16 **המשפט משום שימוש לא נאות בזכות התביעה הנתונה לתובע ופגיעה**
17 **בציפייה הלגיטימית של הנתבע שלא להיתבע – שימוש המגיע כדי ניצול**
18 **לרעה של ההליך השיפוטי. לצורך טענת השיהוי נדרש להוכיח כי בנסיבות**
19 **המקרה זנח התובע את זכות התביעה העומדת לו, או שבמשך הזמן שינה**
20 **הנתבע את מצבו לרעה. קיים תנאי חלופי נוסף שעניינו שיהוי שנגרם עקב**
21 **חוסר תום-לבו של התובע"** (עניין תלמוד תורה עמוד 446 א – ג).

22 מאחר שמקורו של השיהוי בדיני היושר, לבית-המשפט שיקול-דעת רחב להעריך באילו נסיבות
23 יחילו ומתי יימנע מכך.

24 במסגרת זו שומה על בית המשפט לאזן בין מכלול שיקולים שעיקרם האינטרסים ההדדיים
25 של בעלי-הדין ומאזן הנזקים ביניהם. כן נשקלים מהות התביעה והסעד המבוקש שאותם
26 מבקשים לדחות מחמת השיהוי.

27 בנסיבות העניין, איני רואה לנכון לקבל את טענת הנתבעת בדבר דחיית התביעה אך מחמת
28 השיהוי, משלא הוכח ששיהוי זה גרם לשינוי מצב לרעה או לנזק ראייתי כה מהותי שיצדיק

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 10-04-36784 רווה נ' מדינת ישראל ואח'

12/8/013

בס"ד

1 נעילת שערי בית המשפט והזכות לגישת לערכאות המוגנת כזכות יסוד בשיטה המשפטית
2 שלנו.

3 תביעת הנזיקין

4 התביעה הוגשה כאמור כנגד המדינה (האחראית על משמר בתי המשפט) וכנגד מר גבע שהיה
5 מעורב באירוע. עילות התביעה המרכזיות בענייננו הן: עוולת התקיפה ועוולת הרשלנות.

6 בסעיפים 6-7 לפקודת הנזיקין נקבע כדלקמן:

7 "6. מעשה לפי חיקוק

8 בתובענה שהוגשה על עוולה, חוץ מרשלנות, תהא הגנה שהמעשה או
9 המחדל שמתלוננים עליו היה לפי הוראות חיקוק ובהתאם להן.

10 7. עובד ציבורי

11 (א) עובד ציבורי אחראי לכל עוולה שעשה, ואם ייתבע לדין על כך, ייתבע
12 אישית; אולם, בלי לגרוע מכוחן של הוראות סעיפים 6 ו-81-תהא לעובד
13 הגנה בכל תובענה שאינה על רשלנות, אם המעשה היה בתחום-סמכותו
14 כדין או שעשהו בתום-לב כסבור שהוא פועל בתחום-סמכותו כדין.

15 (ב) עובד ציבורי לא יהיה אחראי לכל עוולה שנעשתה על ידי שלוח שמינה
16 הוא או על ידי עובד ציבורי אחר, אלא אם הרשה או אשרר את העוולה
17 במפורש."

18 גבולות האחריות הנזיקית של המדינה מוגדרים בחוק הנזיקין האזרחיים (אחריות המדינה),
19 התשי"ב - 1952 (להלן: "חוק הנזיקין האזרחיים").

20 בסעיף 3 לחוק הנזיקין האזרחיים נקבע כי:

21 "אין המדינה אחראית בנזיקים על מעשה שנעשה בתחום הרשאה חוקית או
22 בתום לב שנעשה תוך שימוש מדומה בהרשאה חוקית אולם אחראית היא על
23 רשלנות שבמעשה".

24

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 10-04-36784 רווה נ' מדינת ישראל ואח'

12/8/013

בס"ד

1 **חוק הנזיקין האזרחיים ופק' הנזיקין אינם מקנים למדינה ולעובדי הציבור חסינות מפני**
2 **תביעה שעילתה התרשלות.** על פי סעיף 2 לחוק הנזיקין האזרחיים דין המדינה לעניין אחריות
3 בנזיקין כדין כל גוף מאוגד, פרט לאמור באותו חוק. סעיף 3 לחוק הנ"ל, מסייג כאמור את
4 אחריות המדינה בנזיקין בקובעו: **"אין המדינה אחראית בנזיקים על מעשה שנעשה בתחום**
5 **הרשאה חוקית, או בתום לב תוך שימוש מדומה בהרשאה חוקית; אולם אחראית היא על**
6 **רשלנות שבמעשה"**.

7 חיוב המדינה בעוולת הרשלנות, עשוי להיות בעל שני פנים: חיוב באחריות שילוחית בשל עוולת
8 הרשלנות שעוול המאבטח, שלוחה של המדינה, כלפי התובעת, או- חיוב באחריות ישירה בשל
9 עוולת רשלנות של המדינה כלפי התובעת.

10

רשלנות

11 סעיפים 35 ו- 36 לפקודת הנזיקין קובעים את יסודותיה של עוולת הרשלנות והם: חובת
12 זהירות, התרשלות וגרימת נזק.

13 סעיף 36 קובע את היסוד הראשון לפיו, האחריות לרשלנות מותנית בכך, כי על המזיק תוטל
14 חובה כלפי הניזוק שלא להתרשל כלפיו. החובה הינה כללית ומוטלת כלפי כל אדם, **"... כל**
15 **אימת שאדם סביר צריך היה באותן נסיבות לראות מראש שהם עלולים, במהלכם הרגיל של**
16 **דברים להיפגע ממעשה או ממחדל"**.

17 חובת הזהירות המושגית רואה במבחן הציפיות את התשובה לקיום חובת הזהירות ומשיבה
18 לשאלה, האם ביחס לסיכון מסוים קיימת חובת זהירות מושגית. חובת הזהירות הקונקרטי
19 משיבה לשאלה, האם בנסיבות המקרה הקונקרטי וביחס לניזוק מסוים קיימת חובת זהירות.

20 באשר לחובת הזהירות המושגית קיימת הבחנה לעניין סוגי המזיקים אליהם משתייך המזיק
21 לבין סוגי הנזקים אליהם משתייך הניזוק והאם קיימים ביניהם יחסי "רעות", לעניין סוג
22 הפעילות שהתרחשה ולעניין סוגי הנזקים שנגרמו לניזוק ובאשר לחובה הקונקרטי ההבחנה
23 הינה לעניין הפעילות המסוימת והנזק הספציפי שנגרם.

24 במסגרת חובת הזהירות המושגית הבחינה מופשטת ועוסקת בקטגוריה של מזיקים, ניזוקים,
25 נזקים ופעולות מזיקות. במסגרת חובת הזהירות הקונקרטי, הבחינה נעשית על יסוד עובדות
26 המקרה הנדון, על פי מבחן הציפיות ובנסיבות המקרה הספציפי.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 10-04-36784 רווה נ' מדינת ישראל ואח'

12/8/013

בס"ד

1 כאמור, חובת הזהירות המושגית נקבעת לפי מבחן הציפיות והשאלה, אם אדם סביר צריך
2 היה לצפות התרחשותו של נזק מסוג זה שנגרם, שכן לא כל נזק שניתן לצפותו כעניין טכני
3 צריך לצפותו כעניין נורמטיבי (ע"א 145/80 שלמה ועקנין נ' המועצה המקומית בית שמש,
4 פ"ד לז(1) 113) (להלן: "עניין ועקנין").

5 חובת הזהירות מניחה קיום קשר סיבתי ואולם, עניינה בבחינת הצבת גבול וצמצום האחריות
6 והצבת מחסום לנזק שצפוי מההיבט הטכני, כאשר "נקודת המוצא העקרונית היא, כי
7 מקום שניתן לצפות נזק, כעניין טכני, קיימת חובת זהירות מושגית, אלא אם כן קיימים
8 שיקולים של מדיניות משפטית, השוללים את החובה" (עניין ועקנין, עמ' 121). שיקולים אלו
9 יקבעו "על פי צורכי החברה המשתנים", שכן עוולת הרשלנות הינה בעלת "רקמה פתוחה".
10 ודוק- "מדיניות משפטית" אינה נוסחת קסם אלא איתור הערכים והאינטרסים הרלוונטיים,
11 תוך מתן משקל ראוי לכל אחד מהם ושקילתם "במאזני צורכי החברה המשתנים" תוך עימות
12 ואיזון ביניהם, אשר נקודת האיזון משתנה בתקופות היסטוריות שונות ובהתאם לצרכים
13 המשתנים של החברה (ע"א 243/83 עיריית ירושלים נ' אלי גורדון, פ"ד לט(1) 113).

14 לדידי, קיימת חובת זהירות מושגית של הנתבעת כלפי כל באי בית המשפט לרבות התובעת.

15 אך מעבר לבדיקת חובת זהירות מושגית, לא תוטל אחריות ברשלנות אלא לאחר שתיבחן
16 השאלה, אם מוטלת על בעל השליטה חובת זהירות קונקרטיית – כלפי המבקר. לשון אחר
17 "...עדיין קמה ועומדת השאלה הנוספת, אם בין המזיק הספציפי לבין הניזוק הספציפי,
18 בנסיבותיו המיוחדות של המקרה, קיימת חובת זהירות קונקרטיית בגין הנזק הספציפי
19 שהתרחש" (עניין ועקנין, עמ' 125)

20 כמו חובת הזהירות המושגית, כך גם חובת הזהירות הקונקרטיית נקבעת על פי מבחן הציפיות.
21 השאלה האם אדם סביר יכול היה לצפות – בנסיבותיו המיוחדות של המקרה – את התרחשות
22 הנזק ואם כן, האם אדם סביר צריך היה, כעניין שבמדיניות משפטית ראויה, להשקיע
23 משאבים בכדי למנוע התרחשותו של אותו נזק. השאלה הראשונה – טכנית במהותה והשנייה
24 – נורמטיבית באופייה. בענייננו, מעלה הנתבעת שתי טענות בקשר לחובת הזהירות
25 הקונקרטיית. האחת, שהתרחשות הנזק, קרי: הפגיעה בכתפה של התובעת, הייתה במסגרת
26 העבודה, ובשעת חירום, וכי הפגיעה הייתה בתום לב, ובמילים אחרות, מר גבע לא צפה את
27 הפגיעה, וגם אם צפה, הרי זה היה בתום לב.

28 יש לזכור שהלכה היא, שלעניין מהותה של הציפיות הנדרשת, חבותו של מזיק אינה מותנית
29 בכך שיחזה מראש את פרטי הנזק כמו שנתהווה, ואת מידת חומרתו (ע"א 299/71 עודד מזרחי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 10-04-36784 רווה נ' מדינת ישראל ואח'

12/8/013

בס"ד

1 **נ' "מקורות" חברת מים בע"מ, פ"ד כו (2) 248, 251 וכן. ADVOCATE HUGHES V.**
2 **LORD (1963) 1 All E.R. 705** (הצפיות הרלוואנטית איננה ראיית הנולד המדויקת של כל
3 פרטי העניין אלא ראייתו בקווים כלליים בלבד. זאת לגבי האירוע המהווה את הרשלנות, לא
4 כל שכן לגבי תוצאותיו (ד"נ 12/63 **מואיס ליאון נ' משולם רינגר**, פ"ד יח (4) 701, 712 - השופט
5 ברנזון). הצפיות אינה צריכה להתייחס לכל פרטי האירוע, שהתרחשו הלכה למעשה, אלא
6 לאופיו הכללי, על- פי תכונותיו העיקריות. הצפיות צריכה להתייחס לדרך עלילתו ותהליך
7 גרימתו הכללי של סוג הנזק שנגרם (להבדיל מפרטיהם של הללו (ע"א 350/77 **כיתן בע"מ נ'**
8 **שרה וייס**, פ"ד לג (2) 785, 803). המזיק אינו צריך לצפות את פרטי ההתרחשויות. ראייתו
9 אינה צריכה להיות מדויקת וחדה. די לו שצריך הוא לראות את ההתרחשות בקווים הכלליים,
10 מספיק לו שרואה הוא או שצריך הוא לראות את יסודות ההתרחשות ועיקריה (ע"א 576/81
11 **אילן בן שמעון נ' אלי ברדה**, פ"ד לח (3) 1, 9).

12 מהראיות שהובאו בפני עולה, כי מר גבע צפה וחזה מראש את הסיכונים הצפויים, בשל טיב
13 הפעילות אשר עושים מאבטחים בדרך כלל והדרכות שעוברים בקשר לסיכונים כגון דא.

14 יתכן שלא ניתן היה לצפות במדויק את התרחשות הנזק ואולם, ניתן היה לצפות שעקב ריצות
15 בזמן מצוקה, ישנו קהל רב אשר הולך במסדרונות ובמדרגות, וכי ישנו סיכוי שקהל זה ייפגע,
16 כפי שאכן קרה, הלכה למעשה, בענייננו ודי בכך, כדי לעמוד במבחן הצפיות.

17 לפיכך, הנני קובע, כי מר גבע, כאדם סביר, יכול היה לצפות, כעניין טכני, בנסיבות המקרה,
18 את התרחשות הנזק.

19 שאלה אחרת היא, האם הנתבעת צריכה הייתה לצפות, כעניין נורמטיבי, את התרחשות הנזק.

20 הפסיקה קובעת ש "**... אין דין שכל יצירת סיכון מטילה על אדם אחריות לכל תוצאה מזיקה**
21 **שתיגרם בעקבותיה אפילו אפשר לחזות תוצאה כזאת מראש"** (ע"א 333/56 **סולל בונה בע"מ**
22 **נ' מאיר נציה**, פ"ד יב (1) 619, 622) לכן נקבע, כעניין של מדיניות משפטית, כי בגין סיכונים
23 טבעיים ורגילים לפעילות האנוש המקובלת, חובת הזהירות הקונקרטיה אינה מתגבשת (עניין
24 **ועקנין**, עמ' 126). הדין אינו מטיל חובת זהירות קונקרטיה בגין סיכונים סבירים אלא רק בגין
25 סיכון בלתי סביר.

26 האם ניתן לומר בענייננו, כי הנזק נגרם בשל סיכון טבעי ורגיל לפעילות אנשי ביטחון? לשון
27 אחר, האם הסיכון שגרם לנזק הינו סיכון בלתי סביר ואין להטיל אחריות בגין כל פגיעה, אגב

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 10-04-36784 רווה נ' מדינת ישראל ואח'

12/8/013

בס"ד

- 1 ריצה או פעולה בתוך הרשאה חוקית, שאחרת נמצא במשטר של אחריות מוחלטת ולא
2 רשלנות.
- 3 רמת הזהירות הדרושה הינה של האדם הסביר ומשקפת איזון ראוי בין הערכים והאינטרסים
4 שיש להביאם בחשבון. סבירות הינה מושג נורמטיבי, אובייקטיבי ונקבעת על ידי איתור
5 השיקולים הרלוונטיים ואיזון ראוי ביניהם, על פי משקלם. " ... סבירותם של אמצעי הזהירות
6 נקבעת על פי אמות מידה אובייקטיביות, המגולמות באמירה, כי על המזיק לנהוג, כפי שאדם
7 סביר היה נוהג בנסיבות העניין" (עניין ועקנין, עמ' 131). לכן, השאלה הינה, אם המזיק סטה
8 מרמת התנהגות הנתפסת כראויה בחברה (התרשלות אובייקטיבית).
- 9 סבירות ההתנהגות הינה תמיד פונקציה של הנסיבות. מקובל, כי הסבירות אינה דורשת נקיטה
10 בכל האמצעים האפשריים להסרת הסיכון הצפוי, אלא את האמצעים הסבירים בלבד, שכן
11 אחריות ברשלנות איננה אחריות מוחלטת, זוהי אחריות המטילה על המזיק את החובה לנקוט
12 באמצעי זהירות סבירים למניעת הנזק (ע"א 5604/94 אוסמה חמד נ' מדינת ישראל, פ"ד נח
13 (2), 498).
- 14 תוכנה של הסבירות נקבע על פי האיזון הראוי בין הערכים והאינטרסים הרלוונטיים להכרעה
15 ומטרתו לקבוע את הערך החברתי של התנהגות המזיק.
- 16 במסגרת איזון האינטרסים יש לקחת בחשבון את האינטרסים של המזיק, הניזוק והציבור.
17 מנקודת מבט של הניזוק יש לבחון את חומרת הפגיעה והסתברות התממשות הנזק, ככל
18 שתוחלת הנזק גבוהה יותר, יש לנקוט ביותר אמצעים לסיכול התממשות הסיכון. מנקודת
19 מבט המזיק יש לבדוק את ההוצאות שנדרש להוציא למניעת הסיכון ועלויות שיידרשו
20 ומנקודת מבט הציבור את החשיבות החברתית.
- 21 סבירות ההתנהגות היא פועל יוצא של האיזון שנערך ולפיכך אמצעי הזהירות שיידרשו אינם
22 גורם קבוע אלא משתנה על פי הנסיבות, שכן העלויות שיידרשו הן פונקציה של נסיבות של כל
23 עניין ועניין. אמצעי הזהירות חייבים לעמוד ביחס מתאים לסיכון שנוצר ובקיצור, שקלול רמת
24 הסיכון אל מול עלות אמצעי הזהירות.
- 25 בפסיקה מצאנו, כי נעשה שימוש ב"נוסחת" השופט לרנד האנד (Learned Hand) לבחינת
26 התרשלות המזיק בנסיבות כל מקרה ומקרה. "נוסחת האנד" משקללת את שיעור ההסתברות
27 לקרות הנזק (P), שיעורו (L) וההוצאות הנדרשות למניעתו (B), כאשר תוטל אחריות מקום בו
28 שיעור הנזק, בנסיבות העניין עולה על ההוצאות הדרושות למניעתו (B < PL) (ע"א 5604/94

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 10-04-36784 רווה נ' מדינת ישראל ואח'

12/8/013

בס"ד

- 1 Restatement 2nd Torts,) לעיל, בעמ' 509). דרך זו מקובלת ומוכרת במשפט האמריקאי (
- 2 §291) והורתה בתיאוריות מתחום הכלכלה ומשפט וביישום עקרון "ההרתעה היעילה".
- 3 השימוש ב"נוסחת האנד" מסייע לבחינת סבירות ההתנהגויות והגם שאין בה כדי ליתן פתרון
- 4 כולל לעניין יסוד ההתרשלות, נעשה בה שימוש תדיר.
- 5 בענייננו, סבורני שניתן לקבוע, כי הנזק נגרם בשל סיכון סביר – טבעי ורגיל לפעילות אנשי
- 6 ביטחון, שנעשה בתום לב. רווחתו המצרפית של כלל הציבור נוטה לכך שאנשי הביטחון יוכלו
- 7 לבצע את תפקידם ביעילות ובמהירות. הם רצו מהר במדרגות. הם לא "דרסו" את התובעת,
- 8 לא בעטו בה, לא דחפו אותה ותחושתה היא שהיא הפריזה בתיאוריה והעצימה עד לגבולות לא
- 9 מציאותיים אותה נגיעה קטנה שהייתה לה ל"קורבן".
- 10 בנסיבות אלו, אין לומר שהסיכון שיצרו אנשי ביטחון, הוא חריג ומסוכן, ושיש להטיל בגינו
- 11 אחריות. לפיכך, הנני קובע, על רקע התשתית העובדתית שהובאה בפני, כי לא היה על הנתבעת
- 12 לצפות להתרחשות הנזק, ואין מקום להטיל עליה לנקוט באמצעי זהירות נוספים, כדי למנוע
- 13 את הסיכון שיצרה.
- 14 יתירה מזו, נדמה כי מניעת הסיכון לא יעשה באמצעי סביר. דרישה שמאבטח הרץ לבצע
- 15 קריאת חירום יזהיר את כל ההולכים ושבים לפני שיעבור דרכם ויאט את קצב ריצתו בכדי
- 16 לוודא שלא יגע באף אחד הנקרא לדרכו היא דרישה לא סבירה, לא הגיונית ולא מקובלת.
- 17 אשר על כן, לא מתקיימים בנסיבות המקרה יסודות עוולת הרשלנות, הן לעניין קיומה של
- 18 חובת זהירות קונקרטיית והן לעניין יסוד ההתרשלות.
- 19 לדידי, גם עוולת התקיפה, על יסודותיה, לא הוכחה.
- 20 עוולת התקיפה בסעיף 23 (א) לפקודת הנזיקין מוגדרת כך: **"תקיפה היא שימוש בכוח מכל**
- 21 **סוג שהוא ובמתכוון, נגד גופו של אדם ע"י הכאה, נגיעה, הזזה, או בכל דרך אחרת בין**
- 22 **במישרין ובין בעקיפין, שלא בהסכמת האדם..."**
- 23 לעוולה זו שלושה יסודות:
- 24 (1) יסוד עובדתי: שימוש בכוח מכל סוג שהוא;
- 25 (2) נסיבות: שלא בהסכמת האדם;
- 26 (3) יסוד נפשי: במתכוון.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 10-04-36784 רווה נ' מדינת ישראל ואח'

12/8/013

בס"ד

1 במקרה דנן יש לבדוק את היסוד השלישי והוא היסוד הנפשי, כלומר האם מר גבע פגע בתובעת
2 במתכוון.

3 בע"א 243/83 עיריית ירושלים נ' אלי גורדון, פ"ד לט (1) 113, בעמ' 125 נאמר:

4 **"באין כוונה, אין אחריות בניזקין בגין תקיפה".**

5 בענייננו, לא הייתה למר גבע כוונה לתקוף את התובעת, הוא ביצע את עבודתו כמאבטח,
6 ומשכך דין טענת התקיפה להידחות.

7 יכולתי לסיים כעת את פסק הדין בדחיית התביעה, אך אתייחס גם לשאלת הנזק.

הנזק

8

9

10

11

בשל התאונה טענה התובעת לפגיעה בכתף שמאל, והיא פנתה לבית חולים איכילב ושחררה
12 באותו יום.

13

14

15

16

על פי תקנה 127 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד - 1984 (להלן: **"התקנות"**) חובה על בעל
17 דין הרוצה לטעון טענה שברפואה לצרף לכתב תביעתו חוות דעת רפואית. התובעת לא צרפה
18 חוות דעת רפואית מטעמה. בהעדר חוות דעת כאמור לא ייזקק בית המשפט לכל טענה בתחום
19 רפואי.

20

21

22

23

יצויין שהתובעת בחרה להגיש בקשה למינוי מומחה רפואי רק לאחר שלב שמיעת הראיות,
24 דהיינו כעשר שנים לאחר האירוע. בקשה זו דחיתי ע"י ביום 20.5.13 בהעדר בסיס עובדתי או
25 משפטי לבקשת המינוי לפי תקנה 130 לתקנות.

26

27

28

29

הוצאות רפואית

30

31

32

33

עסקינן בנזק מיוחד אשר יש להוכיחו בראיות של ממש (ראו ע"א 524/74 **אסבסטוס נ' פזגז**
34 פ"ד (3) 258,281; ע"א 355/80 **אנסימוב בע"מ נ' מלון טירת בת שבע** פ"ד לה(2) 809,800).
35 התובעת המציאה לבית המשפט קבלות שונות על סך של 1,066 ₪ (ראה נספחים ב+ג לנספחי
36 כתב התביעה) הכוללות גם "טיפול SPA".

37

38

39

התובעת עותרת עוד לפיצוי בגין הוצאות עבור תרופות והוצאות נלוות.
40 עפ"י חוק ביטוח בריאות, הוצאותיה הרפואיות של התובעת מכוסות בסל הבריאות, ועל הטוען
41 להוצאות שאינן מכוסות בסל להוכיח את טענתו. ההוצאות שהוצאו – כולל ההגעה המיותרת

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 10-04-36784 רווה נ' מדינת ישראל ואח'

12/8/013

בס"ד

1 לחדר מיון ללא הפניית רופא, נגרמו כיוון שהתובעת הפרה את חובתה להקטין את הנזק ולא
2 באשמת הנתבעת.

3 אשר על כן, באם הייתי מקבל את התביעה לא הייתי פוסק שום סכום בגין ראש נזק זה.

אובדן זמן

7 התובעת עתרה לתשלום פיצוי בגין אובדן זמן בגין הטיפולים, הן בגין הגשת תלונות ובירורים
8 על סך של 5,134 ₪.

9 גם כאן עסקנו בנזק מיוחד, אשר יש להוכיחו בראיות של ממש, דבר שלא נעשה.

10 התובעת לא המציאה ולו קבלה אחת אשר מעידה על הנזקים הנטענים.

11 בשל כך, ובשל השיהוי והנזק הראייתי שגרמה התובעת לנתבעת, גם אם הייתי מקבל את
12 התביעה לא הייתי נעתר לדרישת פיצוי בגין ראש נזק זה.

כאב, סבל ועוגמת נפש

16 התובעת עותרת לפיצוי על סך של 25,134 ₪ בגין התקיפה הפיזית, בגין החבלה, איומים,
17 תקיפה מילולית, פגיעה בכבוד, סיכון הבריאות, כאב, סבל ועוגמת נפש.

19 התביעה שבפנינו הוגשה על יסוד פקודת הנזיקין [נוסח חדש] ועל-כן אין מגבלה פורמאלית על
20 שיעור הפיצוי שניתן לפסוק בגין כאב וסבל (ראו סעיף 4(א)(3) לחוק פיצויים לנפגעי תאונות
21 דרכים, תשל"ה-1975 וכן ראו ע"א 3843/90 אוהיון נ' מדינת ישראל, משרד הבטחון). על-כן
22 המבחן אינו של גבול אלא של מהות; הפיצוי צריך לשקף את מורכבות הנזק לניזוק
23 האינדיווידואלי ואת השלכותיו עליו.

25 בהתחשב בנסיבות המקרה הנ"ל, ולפגיעה האמתית ממנה סבלה התובעת הייתי מעריך את
26 נזקיה של התובעת בגין ראש נזק זה בסך של 3,000 ₪.

סוף דבר ומסקנות

30 דין התביעה להידחות.

31 עדות ההגנה הייתה קוהרנטית ואמינה בעיני והיא עדיפה על פני עדותה של התובעת.

32 התובעת לא הצליחה להוכיח את יסודות עולת הרשלנות או התקיפה לפי פקודת הנזיקין.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 10-04-36784 רווה נ' מדינת ישראל ואח'

12/8/013

בס"ד

1 גם לו הייתי מקבל את התביעה, הפיצוי שהיה ראוי לפסוק לטובת התובעת היה עומד בסך
2 3,000 ₪.

3 התובעת תישא בהוצאות המשפט ובשכ"ט עו"ד הנתבעת בסך כולל של 2,500 ₪.
4 כמו כן התובעת תישא בהוצאותיו של מר גבע על סך של 1,500 ₪.

5

6

7 **המזכירות תשלח פסק דין זה לצדדים בדואר רשום.**

8

9

10

11

12

ניתן היום, ו' אלול תשע"ג, 12 אוגוסט 2013, בהעדר הצדדים.

13

מנחם קליין, שופט

14

15

16

17

18

19

20